

**A STUDY OF OMISSIONS IN INTERPRETED
ENGLISH-ROMANIAN EUROPEAN
PARLIAMENT MEETINGS**

**(UN STUDIU AL OMISIUNILOR ÎN
INTERPRETAREA DE CONFERINȚĂ ENGLEZĂ-
ROMÂNĂ DE LA PARLAMENTUL EUROPEAN)**

Ph.D. coordinator

Prof. univ. dr. habil. Anca Greere

Ph.D. candidate

Matei Idu

Cluj-Napoca, 2024

Cuprins

Listă de acronime și abrevieri	7
Lista graficelor	10
I. Introducere	11
1. Contextul și domeniul de aplicare al cercetării	11
2. Structura	12
3. Utilizarea terminologică	15
II. Interpretare - trecut, prezent, viitor	17
1. Studiile de interpretare și legăturile inițiale cu studiile de traducere	17
1.1. Traducerea și nașterea interpretării	17
1.2. Consolidarea studiilor de interpretare	21
2. Interpretare ca practică	24
2.1. Moduri de interpretare	24
2.1.1. Interpretare consecutivă, non-verbală, șușotaj, traducere la vedere	24
2.1.2. Interpretare simultană - evoluție și caracteristici	25
2.2. Contexte de interpretare - interpretarea de conferință vs. interpretarea în servicii publice	29
2.2.1. Interpretarea de conferință	30
2.2.2. Interpretarea în servicii publice	30
2.2.3. Divergențe între interpretarea de conferință și cea în servicii publice	31
2.3. Particularitățile interpretării simultane la Parlamentul European	33
3. Paradigme de cercetare în studiile de interpretare	37
3.1. Școala de Interpretariat din Paris	38.
3.1.1 Etapele interpretării	39.
3.2. Abordări cognitive și diversificarea emergentă a cercetării	41
3.3. Interdisciplinaritatea în studiile de interpretare	43
3.4. Studii de interpretare pe bază de corpus	47

3.4.1. Analiza discursului pe bază de corpus	52
4. Transferul de informații și omisiunile în interpretare	54
4.1. Cum sunt semnificația și informațiile transferate în interpretare	54
4.2. Calitatea în interpretare	59
4.2.1. Definirea calității în interpretare	59
4.2.2. Calitatea interpretării, înțeleasă de utilizatori	61
4.2.3. Variabile situaționale, reguli și criterii esențiale de calitate	62
4.2.4. Echivalență, fidelitate, eficacitate, precizie, competență	66
4.2.5. Calitate în funcție de direcționalitate	69
4.2.6. Norme de interpretare și calitate	70
4.2.7. Măsurarea calității - Dimensiunile calității	71
4.2.8. Analize intertextuale și efect	72
4.2.9. Perspective divergente și lipsa unor parametri de calitate fiabili	73
4.3. Fidelitate și etica interpretării	76
4.3.1. Coduri de etică în interpretare	83
4.3.2. Rolul etic al interpretului	87
4.4. Omisiuni — strategii deliberate sau erori neintenționate?	91
4.4.1. Strategie sau eroare?	92
4.4.2. Problemele ale originalului	99
4.4.3. Taxonomiile existente de omisiuni	104
4.4.4. Limitări și direcții potențiale	107
4.4.5. Fidelitate și omisiuni	111
III. Cercetarea	115
1. Obiective de cercetare și întrebări de investigație	115
2. Rezultate anticipate	118
3. Publicul țintă	120
4. Impactul, relevanța și limitările prevăzute	122

4.1. Impactul global	122
4.2. Limitări	124
5. Proiectarea cercetării	126
IV. Metodologie	129
1. Corpus	130
1.1. Proiectarea corpului, proceduri tehnice și limitări	131
1.1.1. Informații generale	131
1.1.2. Procesul de transcriere	132
1.1.3. Selecția materialelor și convențiile de transcriere	134
1.1.4. Domeniul de aplicare și conceperea corpusului	135
1.2. Reprezentativitate, disponibilitate și reproductibilitate	137
2. Taxonomia propusă a omisiunilor	140
2.1. Metodologia care stă la baza creării taxonomiei propuse	140
2.2. Categoriile și justificarea criteriilor	141
2.3. Clasificarea trăsăturilor originalului care pot pune probleme	147
2.4. Beneficii și limitări potențiale	149
3. Analiza discursului	151
V. Analiza datelor și rezultate	155
1. Rezultate calitative	155
1.1. Discursuri introductive	155
1.2. Categoria de omisiuni 1: Nume proprii, toponime și acronime	158
1.3. Categoria de omisiune 2: Numere	174
1.4. Categoriile de omisiuni 3 și 4: Enumerări și atribute	181
1.5. Categoriile de omisiuni 5 și 6: Informații implicite și redundante	192
1.6. Omisiune categoria 7: Agenți	199
1.7. Categoria de omisiune 8: Porțiuni mai lungi de vorbire	206
1.8. Categoriile de omisiuni 9 și 10: Legături și discuții secundare	218

1.9. Excepții și posibile categorii suplimentare de omisiuni	223
2. Rezultate cantitative	227
VI. Examinarea rezultatelor	232
1. Frecvența omisiunilor și a factorilor problematici	232
2. Taxonomia revizuită a omisiunilor	234
3. Legături între rezultate și cercetările existente	238
4. Rezumatul rezultatelor - Răspunsul la întrebările de investigație	242
5. Valabilitate și limitări	244
VII. Implicații pentru utilizarea rezultatelor	249
1. Pregătirea pedagogică a interpreților	249
1.1. Stadiul actual în pedagogia academică	249
1.2. Impactul rezultatelor și potențialul de îmbunătățire a pedagogiei	254
2. Impactul profesional	261
VIII. Cercetări suplimentare și tendințe viitoare în studiile de interpretare	265
1. Studii observaționale, bazate pe corpus și abordări mixte	265
2. Cercetări suplimentare privind metodologia și taxonomia propusă	267
3. Etică și calitate	268
4. Evaluare și curriculum	270
5. Interpretarea la distanță și interpretarea automată	271
6. Pragmatică	272
7. Continuarea interdisciplinarității	273
8. Cercetări comparativă privind interpretarea simultană și consecutivă	273
IX. Concluzie	275
X. Bibliografie	278

Cuvinte-cheie

interpretare de conferință, omisiuni, parlamentul european, engleză-română, taxonomie, corpus, calitate, etică, strategii, greșeli

Rezumatul în limba română al tezei de doctorat

Introducere și context

Anumite fenomene ale lumii contemporane, cum ar fi globalizarea și migrația, implică o mobilitate socială sporită a persoanelor la nivel global. Se poate observa astăzi în lume un nivel de interacțiune transnațională și schimbare socială fără precedent, adus de instituțiile globale și o cultură din ce în ce mai universală, potrivit mai multor cercetători. Acest lucru implică, la rândul său, o nevoie mai mare de profesioniști care sunt capabili să faciliteze înțelegerea interlingvistică și interculturală între oameni. În acest context, interpretarea de conferință se bucură astăzi de o recunoaștere și o instituționalizare crescânde.

Această teză studiază produsul serviciilor de interpretare din Parlamentul European (Comisia pentru afaceri externe/AFET) în combinația lingvistică engleză-română, concentrându-se pe problema omisiunilor. Analizăm rezultatele activităților de interpretare în contextul serviciilor de interpretare simultană din cadrul Parlamentului European, bazându-ne pe un corpus vast și pe un cadru metodologic viabil, și urmărim să examinăm aceste rezultate analizând în primul rând omisiunile (tipuri, numere, frecvențe, cauze) pentru a stabili ce și cât de mult este omis în interpretare. Teza abordează subdomenii adiacente și aspecte legate de etică, pedagogie și formare, calitate, etc. Acestea nu sunt doar subiecte care sunt dezbătute cu ardoare în cadrul domeniului, ci reprezintă și subdomenii esențiale pe care orice investigație aprofundată în domeniul interpretării trebuie să le ia în considerare.

Stadiul actual al studiilor de interpretare

Pornim de la conturarea legăturilor incipiente dintre practicile de traducere și interpretare, precum și a legăturilor dintre cele două domenii de studiu. Cu toate acestea, subliniem, în analiza literaturii

de specialitate că interpretarea a devenit în cele din urmă un domeniu de sine stătător. În timp ce practica inițială a interpretării (care a fost consecutivă și nu simultană până în secolul 20) a fost limitată la câteva domenii, în prezent, nevoia de interpreți acoperă toate domeniile: juridic, medical, afaceri, educațional, politic, guvernamental, academic, ca să numim doar câteva. Teza scoate în evidență consolidarea studiilor de interpretare, subliniind particularitățile specifice care separă interpretarea de traducerea scrisă - cum ar fi oralitatea, caracterul imediat, direcționalitatea limitată, factorii problematici, decalajul de timp și caracterul efemer. Această examinare este efectuată ca parte a revizuirii mai ample a literaturii de specialitate care ghidează prima parte a tezei și o informează din punct de vedere teoretic.

În ciuda existenței de scurtă durată, domeniul interpretării a trecut deja printr-o serie de paradigme diferite. Este necesar să înțelegem evoluția și consolidarea domeniului prin intermediul acestor paradigme. Astfel, după evidențierea diferitelor moduri și tipuri de practică în interpretarea de conferință și în interpretarea în servicii publice (alături de prezentarea specificităților interpretării simultane în contextul studiului în sine, și anume Parlamentul European), investigăm principalele paradigme de cercetare care au definit domeniul. Pornim de la Școala de Interpretare de la Paris, una dintre cele mai inovatoare și durabile teorii care au impus o teorie a sensului, conform căreia interpreții deverbalizează un mesaj și transmit acel mesaj fără a efectua o traducere cuvânt cu cuvânt. Teza trece, de asemenea, prin etapele de interpretare și mecanismele pe care profesioniștii le au la îndemână, în conformitate cu această teorie. Abordările cognitive au modelat, de asemenea, ulterior domeniul, observând o interdisciplinaritate stimulată de interesul venit din neuroștiință, psiholingvistică și alte domenii similare de studiu. Studiile de interpretare bazate pe corpus sunt abordate ca o paradigmă potențială și ca o nevoie stringentă pentru domeniu în acest stadiu, cu o anumită atenție sporită acordată analizei discursului în contextul unui corpus.

Ulterior, abordăm transferul de informații în interpretare, încercând să oferim o analiză cuprinzătoare a literaturii de specialitate, a principalelor subiecte care au solicitat atenția cercetătorilor pe parcursul anilor, în principal modul în care informațiile sunt transferate interlingvistic. Acest lucru duce în mod inevitabil la o discuție despre calitatea în interpretare, unul dintre conceptele care a primit multă atenție din partea celor care au făcut studii. Deși scopul nostru nu este acela de a evalua calitatea interpretării, ilustrarea lucrărilor majore din acest subdomeniu este justificată, deoarece este strâns legată de problema omisiunilor. Prin urmare, oferim o

prezentare detaliată a modului în care calitatea interpretării a fost abordată de-a lungul anilor, modul în care este înțeleasă de utilizatori și modul în care criteriile sale de bază sunt percepute de cercetători. Ne-am bazat pe o analiză extinsă a literaturii de specialitate pentru a discuta pe larg subiectul care se află în centrul studiului, și anume acest transfer de informații, pe de o parte, și omisiunile în interpretare, pe de altă parte. O discuție despre calitate este obligatorie, din moment ce calitatea e văzută ca un subiect complicat care se bucură momentan de puțin consens științific. Incursiunea noastră științifică și-a propus să meargă dincolo de această problemă și să abordeze și tărâmul adiacent al eticii interpretării. Sugerăm o anumită legătură între omisiuni și etică, în sensul că pierderea de informații care reprezintă nucleul omisiunilor poate avea repercusiuni profunde pentru etică. În acest scop, studiem diferite coduri de etică și limitările lor, împreună cu rolul teoretic al interpretului și problema fidelității. Ulterior, analizăm omisiunile și ne bazăm pe literatura relevantă disponibilă în acest sens pentru a oferi o imagine cuprinzătoare a ceea ce sunt, cum și de ce apar, precum și modul în care au fost examinate până în prezent omisiunile.

Omisiunile în interpretare

Conceptul de omisiune a făcut obiectul unui număr considerabil de definiții divergente. În contextul acestui studiu, termenul „omisiune” este înțeles ca ceea ce se întâmplă atunci când informațiile transmise în limba sursă cu unul sau mai multe elemente lexicale nu apar în limba țintă și, prin urmare, au potențialul de a modifica sensul sau mesajul, împrumutând astfel o definiție din literatura de specialitate. Studiul utilizează sintagma „transfer de informații”, pentru a desemna principala activitate interlingvistică a profesioniștilor în interpretarea de conferință. Folosim termenul „informație”, cu sensul de orice tip de material lingvistic, purtând o anumită formă orală atunci când este vorbit și purtând o anumită formă lexicală atunci când este transcris.

În plus, este esențial să subliniem că avem de-a face cu omisiuni, și anume cu o pierdere, după cum sugerează și definiția menționată mai sus. Această pierdere nu este neapărat una negativă și, prin urmare, adoptarea conceptului alternativ de „pierdere a sensului” (loss of meaning) nu ar fi adecvată, deoarece presupune conotații negative. Sensul este cu siguranță o parte integrantă a oricărui context în care se vorbește, dar acesta nu reprezintă punctul central al tezei. În schimb, o pierdere de informații lexicale în anumite contexte poate fi chiar benefică pentru rezultatul interpretării, pentru utilizatorul interpretării etc. În același timp, trebuie să expunem ideea că acesta

nu este un studiu al calității și că problema calității interpretării este atât de amplă și complexă încât nu poate fi redusă la o examinare factuală a omisiunilor, precum analiza cea pe care o desfășurăm în teză. Astfel, ne propunem să clarificăm diferitele concepte pe care le folosesc cercetătorii atunci când discută despre calitate - și anume echivalența, fidelitatea, eficiența, acuratețea, competența, exhaustivitatea, fidelitatea etc. Singurul consens la care putem face referire este acela că măsurarea calității în interpretare este un obiectiv de cercetare dificil și că, fiind un element cu laturi multiple, există numeroase dimensiuni ale calității care ar putea fi luate în considerare. Acestea variază de la exhaustivitate, claritate, discreție, lipsa de perturbări și inteligibilitate până la corectitudine gramaticale, calitatea vocii, disciplină, articulare și multe altele. Concluzionăm că, din păcate, există o lipsă de parametri și cadre metodologice fiabile în ceea ce privește evaluarea și analizarea calității interpretării. Domeniul interpretării necesită mai multă cercetare privind calitatea și ar putea beneficia de diferite încercări de a descompune și de a măsura elementele acestui concept complex, oricât de failibile, limitate și subiective ar fi aceste abordări, deoarece astfel, cercetătorii pot afla mai multe despre acest concept. În plus, problemele legate de evaluare și calitate în general ar trebui să vizeze organizatorii testelor de admitere și ai examenelor de acreditare, împreună cu formatorii, cercetătorii, practicienii etc. Incursiunea noastră etică ulterioară este bidirecțională, urmând o cale teoretică care discută despre lucrări majore de cercetare, dar și analizând practic multe coduri de etică concrete în interpretare.

În încercarea de a aborda omisiunile, oamenii de știință le-au studiat în mai multe moduri, iar conexiunile diverse și profunde dintre acestea și alte domenii de interpretare sunt în mare măsură recunoscute, la nivel teoretic. Omisiunile pot lua multe forme — sau lungimi, mai degrabă — deoarece pot conține unul sau mai multe elemente lexicale. Cu alte cuvinte, interpretării pot omite un cuvânt sau o idee întregă, o frază sau o porțiune mai mare din vorbire. Cu toate acestea, ele se încadrează în continuare în categoria omisiunilor. Astfel de evenimente sunt, de asemenea, considerate, în general, semnificative sau nesemnificative (mici sau mari) în evaluare și pedagogie. Omisiuni semnificative pot fi percepute, în formarea interpretărilor, fie ca eliminarea unei porțiuni mai mari de vorbire sau ca eliminarea unui element mai mic, poate chiar un singur element lexical, dar unul cu o importanță considerabilă pentru mesajul general al discursului. Cu alte cuvinte, termenul general „omisiune” desemnează o gamă considerabilă de elemente care pot fi excluse de interpretăți. În lucrare, discutăm numeroasele definiții și fațete ale omisiunilor prezente în cercetare, subliniind beneficiile și limitările acestora.

Omisiunile sunt esențiale în chestiunea transferului de informații în interpretarea simultană. Având în vedere că există un consens limitat cu privire la modul în care interpreții transferă informații și modul în care acest transfer ar trebui să fie cuantificat, evaluat, realizat și predat în formare, devine evident faptul că studierea omisiunilor poate oferi cercetătorilor unele perspective nu neapărat cu privire la transferul de informații în sine, ci cu privire la pierderea de informații. Deși acest transfer este foarte complex și dificil de analizat în întregime, la nivel practic și empiric, procesul de eliminare a conținutului poate fi examinat mai ușor. În plus, dacă aflăm mai multe despre ce omit interpreții și cât elimină ei din original, putem descoperi mai multe lucruri despre conținutul pe care se concentrează - tipurile de informații care par să lipsească rar și care sunt prioritizate în transferul de informații. În timp ce conținutul lingvistic, sensul și calitatea sunt prea complexe și prea largi pentru a fi analizate empiric în interpretare, pierderea de informații poate fi măsurată și evaluată într-un mod mai direct, și de aceea am ales să investigăm omisiunile. Mai mult, omisiunile sunt inerent legate de precizie, fidelitate (împreună cu considerații etice mai generale) și calitate, dar se poate argumenta că reprezintă un parametru mai măsurabil în interpretare. Cercetarea este destul de limitată în acest domeniu, dar pare să indice că interpretarea consecutivă este mai exactă în comparație cu modul simultan, din cauza întârzierii în livrare și a posibilității de a lua notițe. Când analizăm peisajul cercetării actuale, este important să subliniem că încă nu există un consens general între cercetători cu privire la modul în care ar trebui abordate omisiunile, ca obiect de studiu.

Teza ilustrează, de asemenea, principalele moduri în care omisiunile au fost abordate în cercetare, începând cu tendința analizei erorilor din anii 1970 și 1980, urmată de lucrări teoretice în favoarea analizelor calitative și a lucrărilor mai abstracte. În același timp, sunt multe de acoperit în ceea ce privește dezbaterile care privește omisiunile drept strategii sau erori. Pe de o parte, omisiunile pot fi privite ca simple greșeli de interpretare (încercăm să prezentăm potențialele cauze și tendințe în teză). Pe de altă parte, celălalt punct de vedere implică perceperea omisiunilor ca tehnici, ca strategii de interpretare utilizate în mod deliberat.

Un număr semnificativ de studii care se ocupă de omisiuni la nivel analitic, descriptiv sau empiric au fost de natură experimentală până acum. Astfel de studii prezintă numeroase limitări severe prin crearea unui context artificial pentru interacțiunea interpretată, un cadru care modifică în mod implicit comportamentul practicienilor. O trecere generală spre studii descriptive care caută

să observe și să examineze interpretarea din viața reală, situațiile interpretate autentice, ar fi benefice. Prin această lucrare, încercăm să ne aliniem la această tendință. În timp ce analiza erorilor rămâne o cale fezabilă pentru cercetare, în ciuda unor dezavantaje, este obligatoriu să evocăm ideea că omisiunile nu sunt doar erori. Omisiunile sunt manifestări prezente în interpretare, fie ca greșeli, fie ca tehnici, și este de datoria cercetătorilor să le înțeleagă mai bine. În plus, nu există nicio condiție sau obligație de a clasifica omisiunile fie ca tehnici sau strategii de la început, ca premise de bază sau pre-condiții. În funcție de fiecare caz în parte, o omisiune poate fi un dispozitiv strategic folosit de interpret, dar poate fi la fel de bine o eroare care apare din cauza unei greșeli de înțelegere. Greșelile de înțelegere, de exemplu, pot fi generate, la rândul lor, de capacități cognitive limitate din partea interpretului, dar pot fi, de asemenea, provocate în mod direct de o serie de factori problematici legați de discursul original, cum ar fi discursul neclar și oratoria/elocția slabă din partea vorbitorului. În acest rezumat vom aborda în scurt timp factorii problematici menționați aici. În plus, conceptul de „omisiune” pare să fi fost perceput în mod negativ de către cercetători pentru o vreme, deoarece a fost mult timp asociat exclusiv cu ideea de erori în interpretare. Considerăm că includerea tehnicilor compensatorii utilizate de interpreți pentru a sări peste sau a nu transmite anumite elemente lexico-semantică ale discursului original sub umbrela mai generală a omisiunilor poate atenua conotația negativă a conceptului în sine și poate permite o mai bună înțelegere a ceea ce este omis și care omisiuni servesc într-adevăr funcțiilor discursului și care nu. Acest lucru conduce la o analiză a factorilor problematici, și anume a acelor specificități ale discursului original sau ale contextului de interpretare care pot avea un impact direct asupra interpretării, putând genera omisiuni. În acest sens, adoptăm un cadru al problemelor care există deja în cercetarea din domeniu, cu scopul de a studia potențialele legături dintre aceste particularități și omisiunile prezente în analiza noastră.

Metodologie și conceperea studiului actual

Studiul nostru folosește un corpus reprezentativ (de peste 94 de mii de cuvinte, reprezentând 5 întâlniri diferite desfășurate în decursul unei luni, cu un total de 10 ore de material audio și video) și o metodologie viabilă (bazată pe o clasificare inovatoare a omisiunilor) pentru a afla ce este omis, cât de des sunt omise anumite informații și de ce apar omisiuni. După cum am menționat, studiul pornește de la o examinare a stadiului actual în studiile de interpretare, subliniind lacune

precum abordările limitate bazate pe corpus și cercetarea insuficientă a omisiunilor. Mai apoi, se prezintă o metodologie riguroasă care poate permite studierea omisiunilor prin intermediul unei abordări mixte bazate pe corpus. Pe lângă ilustrarea unei clasificări/taxonomii inovatoare a omisiunilor, teza examinează tipurile, numerele și frecvențele omisiunilor, precum și factorii problematici și potențialele implicații pentru utilizarea rezultatelor studiului, atingând subdomeniile adiacente din interpretare.

Cu alte cuvinte, prezentăm principalul fundament al proiectului nostru de cercetare, abordând obiectivele și întrebările de investigație, rezultatele anticipate, publicul țintă, impactul și limitările prevăzute, precum și conceperea teoretică a cercetării. Ne-am propus să găsim instrumentele metodologice și cadrul potrivit pentru a ne atinge obiectivele. În cazul nostru, acestea au reprezentat o abordare bazată pe un corpus, ale cărui design, proceduri și limitări au fost expuse în mod corespunzător. În timp ce convențiile de transcriere au fost esențiale pentru generarea corpusului, aspectele legate de selectarea materialului, domeniul de aplicare, reprezentativitatea și reproductibilitatea au fost, de asemenea, considerate cruciale și expuse ca atare. Taxonomia inițială a omisiunilor de interpretare a fost prezentată sub aceeași incursiune metodologică, înainte de definirea principalului instrument metodologic pe care l-am folosit, și anume analiza discursului. Replicabilitatea a fost unul dintre principalele obiective pe care le-am luat în considerare la proiectarea metodologiei și suntem încrezători că acest cadru poate fi într-adevăr reprodus în diferite moduri, tipuri, domenii și contexte ale interpretării, precum și în diferite combinații lingvistice.

Taxonomiile existente ale omisiunilor sunt discutate pe larg înainte de a prezenta ruta pe care am ales-o, și anume aceea de a crea o taxonomie inovatoare, luând în considerare limitările celor anterioare. Omisiunile sunt complexe, iar studiul lor, de-a lungul timpului, a trecut prin numeroase abordări divergente, asemenea domeniului interpretării în sine. Este de dorit un anumit consens metodologic cu privire la omisiuni și, în acest sens, considerăm conștientizarea limitărilor lucrărilor anterioare ca fiind capabilă să ofere perspective valoroase asupra direcțiilor potențiale pentru cercetări viitoare. Fiind conștienți de ceea ce s-a studiat deja și de ceea ce a lipsit în acele studii, putem spori calitatea proiectelor viitoare și putem continua eforturile noastre de a înțelege mai bine omisiunile. În plus, în cazul prezentului studiu, examinarea acestor limitări a fost o etapă crucială înainte de proiectarea propriei noastre taxonomii actualizate a omisiunilor, o clasificare

care a reușit să ocolească sau să abordeze direct unele dintre dezavantajele prezente în cercetările anterioare. Astfel, în urma unei discuții privind proiectarea corpusului, procedurile tehnice, limitările, transcrierea și selectarea materialului, abordăm reprezentativitatea și reproductibilitatea acestei abordări bazate pe corpus.

Acest lucru este legat tocmai de taxonomia propusă de noi, expunând metodologia din spatele acesteia și ilustrând intenția noastră de a proiecta o clasificare care ar putea acoperi un număr mare de tipuri posibile de omisiuni pe care le pot face interpreții și de a o face reproductibilă — în sensul că ar putea reprezenta un instrument pentru analiza omisiunilor care poate fi aplicat în alte studii și în alte contexte, inclusiv în alte combinații de limbi și alte moduri sau contexte de interpretare. Am ajuns la această clasificare prin efectuarea unei evaluări relativ limitate pe un eșantion scurt de material interpretat — și anume în jurul primelor cinci mii de cuvinte ale corpusului original. Am ales să abordăm esența problemei și să examinăm corpusul disponibil pentru a afla ce tipuri de conținut informațional sunt omise în interpretarea simultană. Astfel, facem distincție între zece categorii de elemente de vorbire care tind să nu fie redată uneori și acestea sunt omisiuni: de agent, de exemplu/parte dintr-o enumerare, de informații secundare (small talk), de legături între idei, de idei întregi sau porțiuni mai mari de vorbire, de redundanțe, de informații implicite, de nume, de numere și de atribute. Această taxonomie apare într-o formulă ușor revizuită și îmbunătățită spre sfârșitul tezei, după prezentarea rezultatelor noastre. În afară de analiza discursului pe care o folosim, este demn de menționat faptul că propunem o investigație cu metode mixte în corpus, prezentând astfel atât rezultate calitative, cât și cantitative. Analiza discursului pe care o desfășurăm în cadrul corpusului este în primul rând una de jos în sus (bottom-up), în sensul că am permis datelor să ghideze cercetarea și să dezvăluie ceea ce ar trebui să investigăm, în ceea ce privește șabloanele, tendințele particulare și caracteristicile speciale, spre deosebire de abordarea corpusului cu ipoteze prestabilite și specifice. Corpusul, la rândul său, este unul paralel și bilingv, care aderă la convențiile stricte de transcriere stabilite în mod explicit în teză, în secțiunea metodologică.

Analiză, rezultate și implicațiile rezultatelor

Aspectul calitativ al analizei începe prin explorarea discursurilor introductive din cadrul reuniunilor examinate și apoi ia omisiuni pe categorii, prezentând conexiuni între anumite tipuri și

categorii de omisiuni, cu scopul evidențierii unor regularități sau șabloane. Secțiunea care detaliază rezultatele studiului, de asemenea, face referire în mod recurent la factori problematici și amintește de constatările științifice ale studiilor anterioare, bazându-se pe analiza literaturii de specialitate pe care am efectuat-o inițial. Rezultatele cantitative arată numerele și frecvențele omisiunilor pentru fiecare categorie și pentru fiecare întâlnire, demonstrând astfel că anumite tipuri de informații din discursurile originale lipsesc într-adevăr mai frecvent decât altele și că unele omisiuni par să fie simple erori de interpretare, în timp ce altele par să fie instrumente strategice utilizate de interpreți.

Analiza datelor din corpus arată un număr semnificativ de omisiuni în toate întâlnirile pe care le-am analizat. Concluzionăm că putem observa omisiuni de toate felurile și lungimile. Am identificat tipare recurente care indică existența unor factori problematici și a factorilor contextuali care adesea influențează produsul interpretării în limba țintă. Unele categorii ale taxonomiei s-au dovedit a fi interdependente, în sensul observării unei suprapunerii. Teza explică modul în care această suprapunere este atât inevitabilă, cât și dezirabilă, de fapt, deoarece permite cercetătorilor și practicienilor să examineze conexiunile inextricabile dintre tipurile de omisiuni și elementele lor respective de informații lingvistice. De asemenea, discutăm rezultatele în lumina literaturii de specialitate disponibile și concluzionăm că există, într-adevăr, anumite tipuri de informații care lipsesc mai frecvent decât altele și că aceste rezultate dezvăluie tipare de interpretare consecvente. Am constatat că interpretarea utilizează o gamă largă de instrumente strategice în gestionarea factorilor problematici ai originalului și că unele omisiuni reușesc uneori să sporească coerența produsului final, servind astfel unor scopuri clare. O ilustrare finală a taxonomiei omisiunilor este inclusă, având în vedere rezultatele. În plus, acest lucru facilitează reproducerea ulterioară ale cadrului metodologic. Teza revine, apoi, la corelarea rezultatelor empirice cu cercetările existente și la prezentarea validității și a limitărilor.

Rezultatele arată în mod clar un număr semnificativ de omisiuni și o frecvență mai mare a omisiunilor pentru anumite tipuri de informații lingvistice, cum ar fi elemente de enumerare, atribute, elemente implicite, elemente redundante, dar și porțiuni întregi de vorbire. Mai mult, devine evidentă o legătură între omisiuni și anumite particularități ale discursului original, cum ar fi viteza, densitatea sau erorile de limbă comise de orator. Teza discută, de asemenea, anumite strategii utilizate de interpreții profesioniști în timpul transferului interlingvistic de informații, dar

subliniază că, din punct de vedere strict cantitativ, 16,8 cuvinte lipsesc în produsul interpretării pentru fiecare 100 de cuvinte rostite de orator și că cea mai mare frecvență a omisiunilor este cea a ideilor întregi sau a unor porțiuni mai lungi de vorbire, de obicei legate de prezența impozantă a unor factori problematici. În plus, rezultatele analizei calitative ilustrate pentru fiecare categorie de omisiuni prezintă în taxonomie relevă tendințe și șabloane în cadrul acestei categorii, bazându-se frecvent pe exemple preluate direct din corpus și evocând factorii problematici existenți.

Aceste rezultate demonstrează, de asemenea, utilizarea anumitor instrumente strategice pe care interpreții le folosesc frecvent și oferă exemple de omisiuni funcționale, în care netransmiterea informațiilor prezente în original sporește de fapt coerența produsului final al interpretării. Produsul final pare adesea să reprezinte o deverbalizare a originalului, profesioniștii străduindu-se să mențină o coerență cu acel original, transmițând în mod clar sau încercând să transmită mesajul vorbitorului și nu doar cuvintele în sine. În cele din urmă, sunt abordate și excepțiile identificate în analiză (cele care nu se încadrează în nicio categorie din clasificarea propusă), unele modele specifice servind la îmbunătățirea taxonomiei inițiale a omisiunilor. Arătăm în timpul analizei calitative că uneori există un anumit grad de suprapunere între categorii și că există interdependențe între diferitele tipuri de omisiuni și informațiile lor respective — atributele pot fi plasate în enumerări, numele pot deveni redundante sau implicite și agenții sunt adesea exprimați prin intermediul numelor. Cu toate acestea, în cazul omisiunilor care s-au suprapus, analiza cantitativă nu le-a numărat de două ori. În schimb, am selectat întotdeauna o categorie care părea să o umbrească pe cealaltă. În aproape toate aceste cazuri, o categorie părea dominantă în detrimentul celeilalte care putea fi luată în considerare. În cele din urmă, judecând după numărul de excepții pe care am reușit să le găsim în întâlniri, devine evident faptul că pot fi luate în considerare și alte categorii. Adăugarea categoriei de referințe personale ar lăsa foarte puține cazuri de omisiuni care pot fi cu adevărat considerate excepții. Acest lucru ar îmbunătăți viabilitatea și stabilitatea taxonomiei propuse.

În plus, este evident că enumerările pun probleme interpreților care lucrează în modul simultan și că o serie de elemente sporesc sarcina cognitivă și capacitatea de procesare atât de mult încât acest fenomen generează mai multe omisiuni, de exemplu. Ne-am așteptat, de asemenea, să vedem un număr mare de omisiuni de informații implicite și redundante, deoarece acestea fac parte din tehnica de interpretare deliberată a „curățării” mesajului primit, simplificându-l și

transformându-l într-un rezultat coerent în limba țintă care transmite mesajul original, chiar dacă include omisiuni. Numele și numerele s-au dovedit a fi o provocare pentru interpreți, așa cum era de așteptat, dar într-o măsură considerabil mai limitată decât era de așteptat.

Reușim să stabilim, prin această scurtă perspectivă cantitativă asupra corpusului, că interpretarea simultană în limba română omite informații și că o cantitate semnificativă de informații nu este transmisă în limba țintă. În plus, am reușit să identificăm acele tipuri de informații care sunt omise mai frecvent decât altele și acest lucru duce la crearea unor modele clare care au fost detaliate și examinate atent în cadrul tezei. Este important ca cercetarea să afle nu numai ce este omis, ci și cât de mult. Dorim să subliniem importanța și potențialul abordărilor cantitative în interpretarea simultană. După deceniile trecute, în care oamenii de știință tindeau să numere erorile de interpretare și limitau domeniul calității în interpretare la astfel de cifre, cercetarea s-a îndepărtat în mare măsură de considerațiile cantitative recent, în mare parte ignorând validitatea lor și potențialul de a arăta o imagine completă. Cu toate acestea, cercetarea în interpretare ar putea beneficia de pe urma unei reveniri la încorporarea considerentelor cantitative și efectuarea de investigații cu metode mixte în realitățile complicate ale interpretării simultane. Astfel de observații și investigații în cadrul proiectelor de cercetare pot oferi informații cu privire la aspecte care nu au fost studiate suficient și, în ciuda faptului că cifrele nu pot ilustra întregul adevăr din spatele a ceea ce fac interpreții în practica lor zilnică, investigațiile cantitative pot fi cu adevărat complementare celor calitative.

Unul dintre scopurile noastre a fost și acela de a crea o legătură între rezultatele practice bazate pe corpus pe care le conturăm și ideile teoretice relevante care alcătuiesc literatura științifică disponibilă în studiile de interpretare. În acest scop, discutăm ce înseamnă aceste rezultate pentru practica interpretării de conferință. Începem cu o ilustrare a frecvențelor omisiunilor și a factorilor problematici, înainte de a revizui taxonomia omisiunilor și de a aborda o serie de concepte și dezbateri care au fost deja acoperite în analiza noastră asupra literaturii de specialitate. În cele din urmă, abordăm validitatea și limitările prezentului proiect de cercetare. Considerăm că, în ceea ce privește corelarea rezultatelor studiului nostru cu cercetarea existentă, este evident faptul că rezultatele noastre se aliniază cu studiile anterioare în demonstrarea importanței examinării omisiunilor. Cu toate acestea, studiul nostru aduce o contribuție suplimentară prin evidențierea variațiilor nuanțate în această privință, indicând factorii problematici și contextuali, efectuând o

investigație cu metode mixte, care se bazează pe materiale autentice interpretate și pe un cadru metodologic solid.

Credem că studiul nostru indică anumite tipare care pot fi explorate în continuare și care au un impact clar asupra practicii zilnice a interpretării. S-a constatat că omisiunile sunt frecvente în interpretarea simultană, că anumite tipuri de informații sunt omise mai frecvent (unele au o funcție specifică, altele tind să fie pur și simplu erori) și că, în timp ce o mare parte din omisiuni sunt legate de factori problematici prezenți în original, cei mai frecvenți factori care influențează rezultatul sunt ritmul rapid, limbajul dens și complex, precum și erorile de vorbire. Pe scurt, am arătat că interpretarea în limba română a implicat o pierdere de informații lingvistice în comparație cu originalul în limba engleză.

Constatările noastre pot fi relevante pentru pedagogia academică și formarea generală a interpreților, precum și pentru practica actuală a profesioniștilor. Studiile descriptive și analitice efectuate pe materiale interpretate și autentice din practica reală a interpreților, care au o perspectivă de metode mixte și încearcă să analizeze omisiunile, ar trebui să fie de interes pentru formatori, utilizatori, interpreți profesioniști, studenți și organisme de acreditare, împreună cu orice alți actori interesați care sunt implicați în utilizarea serviciilor de interpretare. În plus, rezultatele și modelele pe care le-am prezentat pe parcursul acestei teze pot avea un impact semnificativ asupra modului în care este predată și practică interpretarea. De asemenea, prezentăm câteva direcții de cercetare viitoare în interpretare, încercând să ilustrăm posibilele căi de cercetare pentru anii următori. Acestea includ studiile observaționale bazate pe corpusuri, cercetarea privind metodologia noastră, etica și calitatea, evaluarea, interpretarea la distanță, pragmatica, cercetarea comparativă etc.

Cercetările existente duc lipsa unei taxonomii a omisiunilor care poate fi replicată și refolosită în diferite limbi, domenii și moduri de interpretare, și o taxonomie care ține cont, în același timp, de factori problematici și de context. Celelalte cadre științifice pe care le-am prezentat pe parcursul studiului sunt limitate când vine vorba de aplicabilitatea și reproductibilitatea lor, ca să nu mai vorbim de abordarea lor îngustă a omisiunilor în general. Credem cu tărie că reproductibilitatea cadrului nostru este îmbunătățită semnificativ în comparație cu abordările anterioare. Cadrul nostru de referință și metodologia în sine pot reprezenta un mijloc de replicare în mai multe limbi, domenii și moduri de interpretare. Evident, metodologia poate suferi, de

asemenea, schimbări și adăugiri, iar teza discută și direcțiile potențiale. Numai o taxonomie solidă și stabilă poate permite investigații cuprinzătoare care să permită un grad mai mare de transparență în domeniul complex al omisiunilor în interpretare.

În plus, considerăm că rezultatele noastre sunt valabile pentru o serie de interacțiuni interpretate și considerăm corpul nostru ca fiind reprezentativ pentru majoritatea contextelor formale care necesită serviciile interpreților de conferință profesioniști în modul simultan. Am reușit să proiectăm un corpus care prezintă un grad înalt de diversitate în ceea ce privește vorbitorii, subiectele, procedurile, factorii problematici, interpreții, tipurile de discursuri, duratele etc. Pornind de la premisa că acest corpus este reprezentativ pentru fenomenul examinat aici, considerăm că rezultatele studiului nostru sunt, de asemenea, reprezentative și prezintă un grad de validitate ridicat în cadrul domeniului de aplicare propus. Această validitate poate și ar trebui să fie îmbunătățită prin alte studii care se axează și pe alte combinații de limbi și care merg dincolo de acest domeniu specific la care ne-am limitat analiza (afaceri externe). Am reușit, în alte cuvinte, să observăm nu doar că interpreții omit informații, ci și că ei omit unele tipuri de informații mai mult decât altele. Considerăm că doar acest aspect este important în sine, întrucât se referă în mod clar la un model de interpretare care nu a fost studiat suficient. În urma acestei concluzii inițiale, am reușit să detaliem mai multe aspecte esențiale - ce omit ei mai exact și cât de multă informație nu este redată în produsul final în comparație cu discursul inițial.

În concluzie, credem că am reușit să realizăm ceea ce ne-am propus inițial să facem prin acest studiu. Această teză reprezintă o investigație multilaterală asupra unei surse rare de material interpretat real (autentic) (am primit aprobarea Parlamentului European pentru a utiliza înregistrările în scopuri de cercetare), care a adoptat un cadru metodologic solid și, în consecință, a dezvăluit concluzii interesante cu privire la realitățile interpretării simultane. Cu alte cuvinte, se poate spune că aceste rezultate au o relevanță capitală pentru realitățile interpretării din zilele noastre, mai ales din moment ce multe dintre ele nu sunt studiate suficient. Studiul aduce în discuție peste 370 de publicații științifice importante care au modelat domeniul interpretării de-a lungul anilor, ilustrând conexiuni între acestea și rezultatele studiului prezentat în teză. Rezultatele pot avea un impact profund și de anvergură asupra mai multor subdomenii, cum ar fi practica zilnică a interpreților de conferință, calitatea interpretării, etica, pedagogia, evaluarea, acreditarea etc., cu

relevanță deosebită pentru interpreți profesioniști, studenți și formatori, utilizatori ai serviciilor de interpretare, organismele de acreditare și publicul larg.